ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **A. B.**, zast. Mgr. Petrem Hronem, advokátem, se sídlem Pujmanové 1753/10a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2023, č. j. OAM-74-30/ZR-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 7. 2023, č. j. 16 A 25/2023-34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023“) podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušil platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu a podle § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil k vycestování z území lhůtu 30 dnů od právní moci uvedeného rozhodnutí, popřípadě od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Uvedené rozhodnutí bylo dne 2. 5. 2023 doručeno do datové schránky zástupce žalobce a dne 4. 5. 2023 žalobci na adresu Věznice Vinařice.

II.

[2] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) odmítl pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[3] Krajský soud upozornil, že podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců musí být žaloba podána do 30 dnů od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout. Dnem rozhodným pro počítání běhu lhůty k podání žaloby byl podle krajského soudu den doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 zástupci žalobce. Tímto dnem bylo úterý 2. 5. 2023. Třicetidenní lhůta k podání žaloby počala plynout v souladu s § 40 odst. 1 větou první s. ř. s. ve středu 3. 5. 2023 a uplynula ve čtvrtek 1. 6. 2023. Skutečnost, že žalobci bylo rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 doručeno až dne 4. 5. 2023, nemá na počátek běhu uvedené lhůty vliv. Žalobce žalobu podal prostřednictvím svého zástupce až dne 2. 6. 2023, tedy po uplynutí lhůty k podání žaloby.

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému usnesení kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti nerozporuje skutečnosti týkající se doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 jemu a jeho zástupci a nerozporuje ani podání žaloby dne 2. 6. 2023. Má však za to, že krajský soud nesprávně počítal běh lhůty k podání žaloby již ode dne doručení rozhodnutí jeho zástupci, a nikoliv od data pozdějšího, kdy bylo uvedené rozhodnutí doručeno samotnému stěžovateli. Jelikož později bylo rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 doručeno právě stěžovateli, a to dne 4. 5. 2023, lhůta k podání žaloby uplynula až v pondělí 5. 6. 2023. Podal-li tedy stěžovatel žalobu dne 2. 6. 2023, učinil tak včas.

[6] Krajský soud měl otázku včasnosti podání žaloby posoudit jednak podle § 40 s. ř. s. a dále také podle § 50b o. s. ř., který upravuje doručování zástupci účastníka a který se použije i v soudním řízení správním. Jelikož rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 se povinně doručuje nejen zástupci stěžovatele, ale i samotnému stěžovateli, neboť ten musí osobně vycestovat z území České republiky, z povahy věci je třeba běh lhůty k podání žaloby počítat ode dne pozdějšího doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023, tedy od data jeho doručení stěžovateli. Stěžovatel se v tomto směru dovolává judikatury Nejvyššího soudu a Městského soudu v Praze vydané v civilních věcech.

[7] Závěrem stěžovatel dodává, že i za předpokladu, že by tento jeho výklad nebyl správný, pak o běhu lhůty již ode dne doručení rozhodnutí jeho zástupci nebyl v rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 poučen a tento nedostatek nemůže jít k jeho tíži. Jednalo by se o odepření práva na podání žaloby, čímž by došlo k porušení práva na spravedlivý proces.

IV.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. Upozorňuje na poučení, jehož se stěžovateli dostalo v rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023. V něm byl poučen jak o běhu lhůt, tak i o nabytí právní moci tohoto rozhodnutí s poukazem na § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Pokazuje též na § 34 odst. 2 správního řádu a ve shodě s krajským soudem opakuje, že přestože bylo rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 doručováno jak zástupci stěžovatele, tak i stěžovateli osobně, neboť byl povinen osobně něco vykonat (dostavit se k vystavení výjezdního příkazu a ve stanovené lhůtě vycestovat z území), pro běh lhůty k podání žaloby bylo rozhodné pouze doručení uvedeného rozhodnutí zástupci stěžovatele.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Spornou je v nynější věci výlučně otázka, zda 30denní lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023, které bylo doručeno jak stěžovateli osobně, tak i jeho zástupci ve správním řízení, běží ode dne pozdějšího doručení (stěžovateli), či již ode dne doručení stěžovatelovu zástupci.

[12] Podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *ustanovení částí druhé a třetí správního řádu se nevztahují na řízení podle § 9 (s výjimkou řízení podle § 9 odst. 4), § 10, § 19 odst. 1, § 20, 30, 31a, 32, 33, 36, § 38 odst. 1, § 40, 41, § 42g odst. 7 až 11, § 49, 50, 52, 117, § 122 odst. 1 a 2, § 123a, § 135 odst. 3, § 148, 154, § 155 odst. 1, § 180, 180b, 180d, 180e a 180h.*

[13] V souzené věci se jedná o zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. V souladu s výše citovaným § 168 odst. 1 téhož zákona jsou tudíž v daném případě použitelná i ustanovení části druhé správního řádu, tedy mimo jiné ustanovení, jež se týkají zastoupení a doručování rozhodnutí účastníku a/nebo jeho zástupci ve správním řízení.

[14] Podle § 33 odst. 1 věty první a druhé správního řádu, *účastník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí.*

[15] Podle § 34 odst. 1 správního řádu, *zástupce podle § 32 a 33 v řízení vystupuje jménem zastoupeného. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému*. Podle odst. 2 téhož ustanovení, *s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak*.

[16] Ze správního spisu vyplývá, že v nynější věci byl stěžovatel zastoupen ve správním řízení zástupcem Mgr. Petrem Hronem, jehož si zvolil a jemuž k zastupování udělil plnou moc (viz plná moc ze dne 11. 8. 2022 doručená žalovanému dne 15. 8. 2022, jež je součástí správního spisu). Tomuto zvolenému zástupci také žalovaný doručoval písemnosti. Jelikož podle rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 byl stěžovatel povinen z území České republiky vycestovat ve lhůtě v něm stanovené, tedy byl povinen osobně něco vykonat (kromě samotného vycestování byl také povinen navštívit kontaktní pracoviště Odboru azylové a migrační politiky žalovaného k vydání výjezdního příkazu), žalovaný toto rozhodnutí doručoval kromě zástupce stěžovatele též stěžovateli samotnému. Tomu bylo doručeno do věznice dne 4. 5. 2023, kde si je osobně převzal. Zástupci stěžovatele bylo uvedené rozhodnutí žalovaného doručeno již dne 2. 5. 2023 do jeho datové schránky.

[17] Z právě uvedeného je zjevné, že žalovaný postupoval zcela v souladu s § 34 odst. 2 správního řádu, když rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 doručoval jak stěžovateli, tak i jeho

zástupci. Z téhož ustanovení správního řádu však současně vyplývá, že doručení zastoupenému, tedy stěžovateli, nemá účinky pro běh lhůt, pokud zákon nestanoví jinak. Nutno dodat, že zákon o pobytu cizinců nestanoví odchylku od uvedeného ustanovení. Tudíž doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 stěžovateli nikterak neovlivnilo běh lhůty k podání žaloby. Počátek této lhůty, která je v souladu s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena v délce 30 dnů, se tedy odvíjel nikoliv od doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 stěžovateli, nýbrž od okamžiku doručení tohoto rozhodnutí jeho zástupci. Jak již uvedeno, k tomu došlo dne 2. 5. 2023.

[18] Stěžovatel se přitom mýlí v tom, že by na postup při doručování v nynější věci měl dopadat § 50b o. s. ř. Jednalo se totiž o doručování písemnosti (správního rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023) ve správním řízení. V takovém případě bylo třeba při doručování postupovat podle správního řádu a použít právní úpravu v něm obsaženou (zákon o pobytu cizinců totiž samostatnou úpravu v tomto směru neobsahuje). Nepřípadný je tudíž též stěžovatelův odkaz na civilní judikaturu týkající se právě doručování podle zmíněného ustanovení občanského soudního řádu.

[19] Podle § 40 odst. 6 s. ř. s., *nemá-li zvláštní zákon, jímž se stanoví lhůta k podání návrhu soudu, ustanovení o počítání a běhu lhůt, platí ustanovení odstavců 1 až 4 obdobně.*

[20] Zákon o pobytu cizinců jako zvláštní zákon stanoví v § 172 odst. 1 k podání žaloby lhůtu 30 dnů jdoucí ode dne doručení rozhodnutí. Ustanovení o běhu lhůt a počítání času však zákon o pobytu cizinců neupravuje. Krajský soud proto v souladu s § 40 odst. 6 s. ř. s. správně na počítání času a běh lhůt použil ustanovení soudního řádu správního. Uvedené ustanovení však ničeho nevypovídá o tom, komu má být správní rozhodnutí doručováno a zda se lhůta k podání žaloby počítá ode dne doručení účastníku či jeho zástupci. Tyto skutečnosti plynou z ustanovení správního řádu, jak již shora uvedeno.

[21] V nynějším případě tedy žalovaný nepochybil, když rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 doručoval jak stěžovateli (jenž měl osobně něco vykonat), tak i jeho zástupci. V souladu s výše cit. § 34 odst. 2 správního řádu však doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 stěžovateli, který byl zastoupen zvoleným zástupcem, nemělo na běh lhůty k podání žaloby vliv. K tomuto závěru správně dospěl i krajský soud v napadeném usnesení. Z uvedeného důvodu, byť se samotný běh lhůty pro podání žaloby řídí § 40 odst. 1 s. ř. s., lhůta k podání žaloby, postup při doručování a účinky samotného doručení se řídí právní úpravou vyplývající ze zákona o pobytu cizinců a ze správního řádu.

[22] Jelikož rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 bylo zástupci stěžovatele doručeno již dne 2. 5. 2023, lhůta k podání žaloby, která podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců činí 30 dnů, počala běžet dne 3. 5. 2023 a uplynula dne 1. 6. 2023. Jelikož ani stěžovatel nerozporuje, že žalobu (prostřednictvím datové schránky svého zástupce) podal teprve dne 2. 6. 2023, krajský soud nepochybil ani v navazujícím závěru o opožděném podání žaloby.

[23] Dovolává-li se stěžovatel v kasační stížnosti odepření práva na spravedlnost v důsledku toho, že nebyl o uvedených účincích doručení rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 řádně poučen, a bylo mu tak znemožněno podat včasnou žalobu, nelze mu ani v uvedeném přisvědčit. Z rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 vyplývá, že žalovaný stěžovatele poučil o tom, že *„[t]oto rozhodnutí podle ust. § 168 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. nabývá právní moci jeho*

oznámením, tedy doručením jeho písemného vyhotovení účastníku řízení nebo jeho zástupci, je-li zastoupen.“ Dále jej také poučil, že lhůta pro podání žaloby končí uplynutím třicátého dne následujícího po dni doručení rozhodnutí a zmeškání lhůty nelze prominout.

[24] Z uvedeného poučení jednoznačně vyplývá nejen lhůta k podání žaloby (o níž však sporu není), ale také to, že její běh počíná doručením buď účastníku anebo jeho zástupci, pokud je v řízení zastoupen. Jelikož stěžovatel ve správním řízení zastoupen byl, a to zvoleným zástupcem, nemohl být na pochybách ohledně okamžiku, od něhož běží lhůta k podání žaloby. Právě proto, že byl stěžovatel zastoupen právním profesionálem, jemuž bylo rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 obsahující shora uvedené poučení řádně doručeno, je vyloučeno, aby neměl povědomost o tom, kdy nabývá rozhodnutí právní moci, že proti němu nelze podat odvolání, ale přímo žalobu a také od kterého okamžiku běží lhůta k podání žaloby. Skutečnost, že žalobu tento zástupce podal opožděně, tak není důsledkem nedostatečného poučení učiněného žalovaným v rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023, nýbrž pochybením na straně stěžovatelova zástupce, který žalobu podal po uplynutí uvedené zákonné lhůty vyplývající z § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, běžící ode dne doručení rozhodnutí stěžovatelovu zástupci. K porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces tak nedošlo.

[25] Nejvyšší správní soud shrnuje, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. nebyl naplněn. Krajský soud totiž při posouzení věci dospěl ke správnému závěru o tom, že žaloba proti rozhodnutí ze dne 17. 4. 2023 byla podána opožděně, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

VI.

[26] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a Nejvyšší správní soud ji tudíž ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud tedy rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu